

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1168/23-U
Sp. zn. ČŠIU-S-189/23-U

Název	Základní škola Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3a, příspěvková organizace
Sídlo	Pod Vodojemem 323/3a, Všebořice, 400 10 Ústí nad Labem
E-mail	zsvodojem@volny.cz
IČO	44 553 234
Identifikátor	600 085 601
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Milan Zelenka
Zřizovatel	Statutární město Ústí nad Labem
Místo inspekční činnosti	Pod Vodojemem 323/3a, Ústí nad Labem
Inspekční činnost na místě	16. 10. 2023 – 19. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola Ústí nad Labem, Pod Vodojemem 323/3a, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Ve 22 třídách základní školy se v době inspekční činnosti vzdělávalo 495 žáků, z toho 46 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 52 žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“) s různou úrovní jazykové bariéry. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělává deset žáků. Základní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem Kvalitní škola – kvalitní vzdělání – záruka budoucnosti. V každém ročníku 2. stupně se jedna třída vzdělává podle učebního plánu s vyšší dotací matematiky a přírodovědných předmětů.

Zájmové vzdělávání je poskytováno v pěti odděleních školní družiny, do kterých bylo v době inspekční činnosti zapsáno 147 účastníků. Vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro školní družinu s motivačním názvem Kvalitní škola – kvalitní vzdělání – záruka budoucnosti.

Další informace o škole jsou k dispozici na webových stránkách www.zsvodojem.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Klíčové oblasti a cíle dalšího rozvoje školy vycházejí ze strategických dokumentů MŠMT a Ústeckého kraje a reflektují aktuální podmínky školy. Cíle modernizovat vzdělávání, rozvíjet pozitivní školní klima, podporovat smysluplné a aktivní využití volného času žáků jsou postupně naplňovány. Ve spolupráci se zřizovatelem, dalšími subjekty i rozsáhlou projektovou činností se daří průběžně zlepšovat materiálně-technické podmínky pro vzdělávání. Byla provedena zásadní modernizace učebny pro přírodní vědy, technické a řemeslné obory, což podporuje rozvoj žákovských kompetencí a učebních strategií. Pro rozvoj digitálních kompetencí žáků škola účelně využívá učebnu informačních a komunikačních technologií a mobilní učebnu, které jsou vybaveny moderními technologiemi, notebooky, tablety a pomůckami pro výuku robotiky a experimentování. Žáci mají ve škole k dispozici čtenářské koutky i možnost výpůjčky knih ze školní knihovny. K výuce tělesné výchovy, zájmovým činnostem a dalším pohybovým aktivitám slouží dvě tělocvičny, venkovní hřiště, venkovní prostranství v areálu školy i její blízké okolí. Ve všech pavilonech školy jsou žákům k dispozici relaxační zóny s vybavením pro aktivní trávení volného času a přestávek. Všechna oddělení školní družiny mají pro svou činnost vytvořeno funkční a podnětné zázemí v samostatném pavilonu.

Společně s ředitelem se na dobrém fungování školy a organizaci vzdělávání aktivně podílí jeho zástupkyně, na níž ředitel školy většinu organizačních a kontrolních kompetencí delegoval. Efektivní přenos informací zajišťují pravidelné a operativní porady, elektronická i běžná osobní komunikace. Systém pedagogického vedení školy je převážně funkční. Kvalitu vzdělávání vedení školy sleduje, analyzuje a vyhodnocuje na základě pravidelné hospitační činnosti. Dalším ukazatelem jsou výsledky vzdělávání žáků ověřované interními nástroji i externím testováním. Zpětná vazba poskytovaná pedagogům a jejich metodická podpora však nejsou vždy efektivní, což se v části sledované výuky projevilo např. v nízké míře uplatňované diferenciaci a individualizaci. Pedagogové realizují vzájemné hospitace, zkušenosti i poznatky z dalšího vzdělávání vzájemně sdílejí v běžném denním kontaktu, s rozdílnou efektivitou také na setkáních metodických sdružení. Vedení školy aktivně vyhledává možnosti zapojení do projektů, které umožňují vzdělávání dále zkvalitňovat a podporovat.

Pedagogický sbor prošel částečnou personální obměnou, odborná kvalifikace se zvýšila, což se pozitivně projevilo v některých sledovaných hodinách. Začínajícím a nově přichozím pedagogům je poskytována potřebná podpora např. formou zaškolení, mentoringu, náslechů, konzultací s vedením školy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je organizováno podle potřeb školy a zájmu učitelů. Aktuálně se zaměřuje na prohlubování odborné kvalifikace, moderní metodiku výuky a podporu žáků se SVP a nadaných.

Poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce i pedagogy účelně poskytuje školní poradenské pracoviště. Jeho činnost zajišťují dvě výchovné poradkyně, dvě metodičky prevence, od března 2023 také speciální pedagožka. Ve škole působí deset asistentek pedagoga. Rozsah kompetencí a koordinace činností členů poradenského pracoviště jsou jednoznačně vymezeny. Nastavený systém poskytování poradenských služeb včetně delegování rozsahu i příslušné odpovědnosti za specializované činnosti pracovníků školního poradenského pracoviště je funkční. Žákům s OMJ škola vytvořila vhodné podmínky pro jejich integraci do běžné výuky i třídních kolektivů. V časové dotaci tří vyučovacích hodin týdně je do učebního plánu žáků s jazykovou bariérou zařazen český jazyk jako druhý cizí jazyk. Na vzdělávání těchto žáků se spolupodílí také ukrajinská asistentka. Přínosná je spolupráce s Centrem na podporu integrace cizinců pro výměnu informací a konzultaci vzniklých situací.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka probíhala v pozitivní přátelské atmosféře, žáci se do výuky spontánně zapojovali, bez obav odpovídali na otázky nebo navrhovali své způsoby řešení. Zejména v nižších ročnících se výuka vyznačovala vhodným střídáním činností, soustředění žáků a udržení jejich pozornosti vyučující podporovali zařazováním vhodných aktivizačních metod. Potřebná názornost byla zajištěna didaktickými pomůckami, v části hospitovaných hodin byla účelně využita digitální technika a výukové aplikace, což zvyšovalo efektivitu učebního procesu. Ve výuce na 2. stupni převažovaly metody výkladu a řízeného rozhovoru. Frontální výuka s dominantním postavením učitele byla doplňována samostatnou prací žáků. Zastoupení aktivizačních metod a rozvoj kooperativních dovedností žáků byly ve vyšších ročnících zaznamenány v menší míře, a to zejména při párové a skupinové práci. Vyučující se zaměřovali především na znalostní složku, podpora rozvoje učebních strategií byla zaznamenána výjimečně (např. ve výuce českého jazyka a dějepisu na 2. stupni). Výuka anglického jazyka na 1. i 2. stupni vedená výhradně v angličtině vhodným způsobem rozvíjela komunikační dovednosti žáků a přispívala k jejich větší konverzační jistotě a pohotovosti. Hospitovaná tělesná výchova respektovala zásady základních didaktických metod pro rozvoj pohybových dovedností i obratnosti žáků i osvojování principů zdravého životního stylu. Pedagogové si uvědomují spojitost výsledků vzdělávání s rozvojem čtenářské gramotnosti, proto se jí věnují nejen ve výuce, ale také v rámci čtenářského klubu, při realizaci čtenářských dílen i dalších tematicky zaměřených aktivit.

Vyučující za pomoci asistentek pedagoga respektovali individuální možnosti žáků a jejich tempo, v případě obtíží žákům nabízeli vhodnou podporu a pomoc. Bezprostřední hodnocení výkonu žáka jako účinný nástroj jeho pozitivní motivace zařazovali vyučující nepravidelně. Diferenciace a individualizace výuky byla zaznamenána pouze výjimečně, spíše ve vztahu k žákům se SVP, což neumožňuje plně rozvíjet vzdělávací potenciál každého žáka včetně žáků nadaných. Žákům byly zadávány rozsahem i náročností stejné typy úloh. Ve většině sledovaných vyučovacích hodin byli žáci vedeni k sebereflexi, případně k vrstevnickému hodnocení. Formativní hodnocení, které by žákům umožnilo uvědomit si, jakého učebního pokroku dosáhli, bylo v průběhu sledované výuky pedagogy využíváno jen ojediněle.

Většina vyučujících v průběhu výuky účelně pracovala se stanoveným vzdělávacím cílem, často však chyběla závěrečná reflexe jeho naplnění.

Vzdělávací příležitosti žáků jsou rozšířeny o pestrou nabídku dalších často již tradičních školních aktivit, zájmových kroužků, krátkodobých i dlouhodobých projektů, tematických besed, exkurzí a výletů, kulturně vzdělávacích akcí, soutěží, akcí bezpečnostně preventivního charakteru a na podporu zdravého životního stylu. Zájmové vzdělávání a nabídka zájmových útvarů vhodně doplňují základní vzdělávání a významně přispívají k rozvoji osobnosti, individuálních zájmů i dovedností účastníků. Oblíbené jsou např. barevné dny, kolektivní zdobení vánočního i velikonočního stromu, vánoční trhy, besídka. Hospitované aktivity v jednotlivých odděleních zohledňovaly individuální potřeby a zájmy přítomných účastníků včetně potřeby jejich relaxace po vyučování. Vztah k přírodě a životnímu prostředí je posilován pozorováním přírodních jevů, prací s přírodninami a častým pobytem ve venkovním prostřanství školního areálu a v okolí školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

O výsledcích vzdělávání jsou zákonní zástupci informováni na pravidelných třídních schůzkách, prostřednictvím školního informačního systému a v případě potřeby telefonicky. V prvních a druhých třídách využívají třídní učitelky pro informování také „notýsky“. Závažnější záležitosti jsou se zákonnými zástupci projednávány na individuálních schůzkách. V rámci vzájemné komunikace jednali zástupci školy až na výjimky s rodiči žáků s respektem a snahou o konstruktivní řešení. Podněty od zákonných zástupců žáků ve vztahu k podmínkám a úrovni kvality poskytovaného vzdělávání, školnímu klimatu a podpoře žáků škola získává především formou individuálních sdělení při osobních setkáních. Získané informace škola vyhodnocuje a přijímá vhodná opatření, avšak systematickou zpětnou vazbu např. formou pravidelného dotazníkového šetření škola zatím nevyužívá. Žákovský parlament, prostřednictvím kterého by své podněty mohli navrhnout také žáci, ve škole ustanoven není.

Na začátku školního roku zadávají pedagogové v hlavních předmětech kurikula vstupní písemné práce, pro ověřování úrovně dosahování očekávaných vzdělávacích výsledků podle ŠVP zadávají čtvrtletní a pololetní písemné práce. Výsledky diskutují při jednáních metodických orgánů, na problematické oblasti se následně ve výuce zaměřují. Pro srovnání výsledků s republikovými se škola zapojuje do externího testování. Dosahované výsledky žáků školy odpovídají republikovému průměru, v některých oblastech jsou dokonce lepší. Průběžné výsledky ve všech předmětech ověřují pedagogové standardními evaluačními nástroji. Třídní učitelé, učitelé jednotlivých předmětů i zástupkyně ředitele školy tyto výsledky sledují, analyzují a vyhodnocují. Pokud jsou zjištěny významnější výkyvy nebo identifikováni žáci ohrožení školním neúspěchem, přijímá škola v souladu se strategií předcházení školní neúspěšnosti vhodná opatření (skupinové nebo individuální doučování, individuální konzultace, možnost odpolední přípravy žáků na výuku).

Nejen nadaní žáci jsou motivováni k účasti v předmětových olympiádách, uměleckých, sportovních i dalších soutěžích. Školu reprezentují na okresní i krajské úrovni, v některých oblastech žáci postoupili také do republikového kola. Mimořádného úspěchu dosáhly mažoretky, které se zúčastnily celosvětové soutěže. Rozvoj talentu a nadání žáků je podporován také v rámci zájmových aktivit (např. chytré hlavy, veselá věda). Matematické nadání mohou žáci na 2. stupni rozvíjet ve třídách s rozšířenou výukou matematiky. Žákům závěrečného ročníku i zájemcům o vzdělávání ve víceletém gymnáziu

škola umožňuje přípravu k přijímacímu řízení. Úspěšnost svých absolventů v dalším vzdělávání škola sleduje mj. v součinnosti se spolupracujícími středními školami.

Žáky s potřebou podpůrných opatření se daří včas identifikovat. Pracovníci poradenského pracoviště vzájemně spolupracují a poskytují účinnou metodickou podporu ostatním pedagogům, zejména při vypracování plánů pedagogické podpory, individuálních vzdělávacích plánů a při řešení vzdělávacích obtíží žáků se SVP. K naplňování podpůrných opatření a prevenci problémů přispívají pravidelné konzultace pedagogů, přímé intervence v hodinách i realizace předmětu speciálně pedagogické péče. V případě přetrvávajících vzdělávacích obtíží žáků škola účinně spolupracuje s příslušnými školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky. Kariérová poradkyně systematicky poskytuje žákům i jejich zákonným zástupcům informace o dalším studiu a profesní orientaci včetně přehledu aktuální vzdělávací nabídky a postupu při přijímacím řízení. Žáci se účastní přednášek na úřadu práce, informace k jednotlivým oborům vzdělání mají možnost získat také na veletrhu vzdělávání.

V oblasti primární prevence škola realizuje přednášky, besedy, projekty a další aktivity tematicky zaměřené na šikanu, kyberšikanu a další rizikové chování, zdravý životní styl, prevenci úrazovosti, komunikaci a spolupráci, finanční gramotnost. Rizikové chování žáků či vztahové problémy mezi nimi jsou řešeny v součinnosti s vedením školy a příslušným třídním učitelem. V případě výskytu závažnějšího problému následuje bezprostřední intervence, kontaktování zákonných zástupců žáka a individuální projednání dalšího postupu. Ve složitějších případech škola postupuje v součinnosti s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Výsledkem uvedených aktivit je včasné odhalování vzniku rizikového chování a jeho nízký výskyt. Klima v třídních kolektivech je průběžně sledováno, příznivé sociální vztahy mezi žáky posilují další aktivity např. adaptační pobyty pro žáky tříd šestého ročníku. V případě potřeby je ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou realizováno šetření třídního klimatu. Ve spolupráci s odborníky škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu.

Ve výsledcích vzdělávání se příznivě odráží dlouhodobě rozvíjená spolupráce s partnerskými školami, organizacemi i místními spolky v regionu. Společné aktivity žáků 2. stupně se seniory z Domova seniorů na Bukově významně přispívají k rozvoji mezigeneračních vztahů i osobnostně sociální složky žákovy osobnosti. Žáci i pedagogové školy se pravidelně zapojují do charitativních akcí. Nedílnou součástí života školy je řada již tradičních kulturních a společenských akcí, při nichž škola zároveň prezentuje svou činnost.

Závěry

Vývoj školy

- Ve spolupráci se zřizovatelem i projektovou činností se daří i nadále zlepšovat materiálně-technické podmínky pro vzdělávání.
- Zvýšila se kvalifikovanost pedagogického sboru. Od školního roku 2023/2024 škola zajistila odborně kvalifikovanou pedagožku pro pozici speciální pedagog.
- Pro podporu integrace žáků s jazykovou bariérou škola zavedla a úspěšně realizuje výuku českého jazyka jako druhého cizího jazyka.

Silné stránky

Základní škola

- Široké spektrum aktivit a projektů, zapojení žáků do vědomostních, sportovních a jazykových soutěží a pestrá nabídka zájmových útvarů poskytují žákům dostatek příležitostí rozvíjet svůj vzdělávací potenciál i osobnostně-sociální kompetence. (4.4)
- Promyšlený systém podpory žáků s odlišným mateřským jazykem efektivně podporuje rozvoj komunikačních dovedností, posiluje osobnostně sociální kompetence, usnadňuje zapojování těchto žáků do výuky a jejich integraci do třídních kolektivů i společnosti. (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Procesy řízení, vyhodnocování i metodická podpora pedagogům jsou prováděny jen s částečným přínosem ke zkvalitňování vzdělávání každého žáka. (2.1)
- Při výuce zejména na 2. stupni nejsou komplexně uplatňovány efektivní vzdělávací formy a metody, které by podporovaly rozvoj kooperativních dovedností žáků včetně učebních strategií usnadňujících učení. (4.2)
- Nepravdělná reflexe naplnění vzdělávacích cílů a způsob hodnocení v závěrech vyučovacích hodin neposkytují vyučujícím ani žákům účinnou zpětnou vazbu o míře zvládnutého učiva a dosaženého učebního pokroku. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V rámci hospitační činnosti se cíleně zaměřit na efektivitu uplatňovaných pedagogických postupů a vyučujícím poskytovat účinnou zpětnou vazbu pro zkvalitňování vzdělávání každého žáka.
- Vést pedagogy k systematickému a efektivnímu zařazování didaktických postupů podporujících rozvoj kooperativních dovedností žáků a strategií usnadňujících učení.
- Motivovat vyučující k systematickému zařazování efektivní reflexe naplnění stanoveného vzdělávacího cíle.
- Závěrečné sebehodnocení žáků rozšířit o zhodnocení úrovně osvojených znalostí a dovedností i zhodnocení individuálního vzdělávacího pokroku.
- V rámci autoevaluace využívat vhodných nástrojů pro získávání pravidelné zpětné vazby od zákonných zástupců žáků i žáků školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina s účinností od 1. 5. 2019 včetně Přílohy č. 1 ze dne 24. 4. 2019
2. Jmenování ředitele základní školy od 1. 9. 2012 včetně dodatku o potvrzení ředitele ve funkci ze dne 15. 3. 2018
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT ze dne 16. 10. 2023
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023 ze dne 12. 10. 2023
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Kvalitní škola – kvalitní vzdělání – záruka budoucnosti“ platný od 1. 9. 2016 včetně Dodatků č. 1 až 4 (aktualizace k 1. 9. 2023)
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu „Kvalitní škola – kvalitní vzdělání – záruka budoucnosti“ platný od 1. 9. 2023
7. Školní řád vydaný s účinností od 1. 9. 2020 včetně Dodatku č. 1
8. Vnitřní řád školní družiny vydaný s účinností od 6. 9. 2019
9. Školní matrika, školní rok 2023/2024 (vzorek)
10. Třídní knihy, školní rok 2023/2024 (vzorek)
11. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2023/2024
12. Záznamy z pedagogických rad a provozních porad – školní roky 2022/2023 a 2023/2024
13. Rozvrhy vyučovacích hodin, školní rok 2023/2024
14. Dokumentace k oblasti výchovného poradenství a prevence rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
15. Plán DVPP – školní roky 2022/2023 a 2023/2024
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně osvědčení z dalšího vzdělávání (vzorek)
17. Inspekční zpráva České školní inspekce čj. ČŠIU-1627/15-U ze dne 7. 12. 2015
18. Webové stránky školy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kamila Havlíčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka

Mgr. Martina Nováková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jaroslava Pešková, školní inspektorka

Bc. Blanka Zoudunová, kontrolní pracovnice

9. 11. 2023